

برنجی سنه

شعبه بلك هرچشمه نشر اولونور

نومرو - ۴۳

صاحب امتیازی :
شهیندر زاده قلبه لی
احمد هلمی

اداره و تحریر بخانی :
جنال اوغلی جاده سنده داترؤ شخصه صدر .
مخبرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتملیدر .
نسخه سی هر پرده بیکرمی پاره در .

۱۰ صفر الحیر ۳۲۸

وَلَا تَجْعَلُوا دِينَكُمْ تِجَارَةً ذَلِكُمْ فَسَادٌ لِّلْدِينِ

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶
۲۰ غروردر

ممالك اجنبیه ایچون :
سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقدر . اعلانات ایچون
اداره ماموری محمدذهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۹ شباط افرنجی ۱۹۱۱

۲۷ کانون ثانی ۱۳۲۶

حالت صفا و زوق دده، بواسرار و احواله غیر واقندی،
دیمک ایسته میوز. شوق دیمک ایستیور که « کتاب
مضنون » نده جناب رسالت آفاند منک اخفایور دقلری،
دها طوغریسی ظاهر آخفا افادیدن و حقیقتده ایسه
بوتون مقصدی افشایدن بر آیتله حقیقت روحی افهامه
مأمور اولدقلری شیء، امام غزالی اظهار ایدجکنی
وعد ایتمشکن، بووعدی او قدر اکیسک انجرا ایدیور که
روح حقیقتده فضله برشی آلاشیلماقدن ماعدا انسان
اسکی بیلدیکنی ده غیب ایده یازیور !

پیران عظام، « آدمک صورت حق اوزره خلقتی،
مثله سنی بک پارلاق بر صورتله اثبات ایتمشلدرد.
بوراده صورتدن مقصد، شکل و تصویر دکلدرد.
بو قدر قابا و عادی رفهم، انجق اساطیرک شکل عامیانه سنده
بولونور. مشبه طاقه سییله جناب حقه جسانیت عطف
ایتمکلی حالد اونی غرض دینان تحت اوزره رنده
اوطور بر مقیاسی بویوک بر آدم « ظن و عدا جته مشلدرد.
مطلق و نامتناهی اولان، شبه یوق که بالجله اشکال
والوانی، بالجله معانی و امکانی جامعدر، لکن کزک بواشکالدن
بری فزکک بر قاجی ایله معین متظاهر اولورسه . حاصل
مطلق و نامتناهی اولور ؟

پیران تصوف، بونکته بی « آدمک بحالای ذات،
مظهر اوصاف و افعال الهیه و الماسیه توضیح ایتمشلدرد.
آدم تجلیات کامله انبیهیه مظهر بر صورتدر، دیمک
اولور. جناب حقیقت سیرت و حقیقت، مطلق و نامتناهی
بر حالتده بولونان صفات و افعال، انسانده محدود و مقید
یعنی صورت حالتده بولونیور. بو محدودیت ایسه بر فرق
وجودی اولمایوب بر فرق وجدانی در. بو فرقی احیا
ایدن آدم کامل کندنده صفات و افعالی اصله ارجاع
ایدرد. بواعتبارله آدم، حقل صورتیدرد.

و خدت ذوقی و آدمی نک بوحالاتیدر که شیخ اکبر
حضرتلرینه :

البدرب، والرب عبد
یالیت شعری

دیدر تمشدر . « من رآنی فقدرأی الحق » نکته
نبویسه آدمک نه معناده صورت حق اوزره مخلوق
اولدیننی ایشاح بو یوریور . « انانقطة تحت الباء » ده
عین نکته بی شکل ولایتله افادهدرد .

شیمدی بو قیود توضیحیه بی قویقدن مسوکرا
امام غزالی نک مقایساک دیگر اقسامنه کلهم :

امام غزالی حیوانات، نباتات و سائرته نک احداثی
« ملائکته نک اطاعتی ایله متحصل سموات و کوا کبک
تحریکی » سییله کوریور . بوراسی عظیم و ظریف
بر حقیقتدر . سوکرا سموات و کوا کی اعصابه تشیه
ایدیور که بونده کی کشف جلییه [که بو کونکی
کشفیات قیه نک عینی در] حیزان اولماق قابل دکل .
فی الواقع غایبه تحلیلده بالجله . حادثات طبیعییه ،
کیمیویه، حیاتییه، جو کته ارجاع اولونمقده در که بوده
« قدرت فعاله » دیمکدر . اشکال و استحقاقات قوا ،

عوالمک یکدیگری اوزره رینه تأثیری دیمکدر . دور
وسیر اجرام : ایسته حیات !

[صوکی وار]

صیغه عربیه

اوکوزلر

یا نموز چیلغین . شاریل شاریل یاغیوردی ؛ کوکلاک
سانک بو تون ایرماقلری یاغاندن چیمشدی ؛
یالر بوغوق اولویوردی « قویاردینی کوکلاک
دالارنده ایتمز غانان بایقوشلری صیمشدی
بر دنبره جهنمک ایشیققلری داغلیور .
بولوطلری چایر چایر یاغیوردی ؛ اووالر
بو قورقونجلاق . بو یاغلیق ایچرسنده چاغلیور ،
سوکر ابردن سونیوردی ، ایکلیوردی بورالر . . .

آغلده بر آغلامیق سز لکک ایچنده ،
اویویان بر قورقو واردی ؛ اولوم دولوقار انلق . .
سانک قورقش ، بوزلشدی بورچکه ؛ التده
هورطنه نک تیریوردی ، یالواریوردی یاغیق . . .
ایکی اوکوز ، آتی قویون ، بر مرکبک ، برداوار
قارانقده ایشیلداشان کوزلریله باقور . .
اونلردهده بر قورقو وار ، آلاشیلان دویغو وار ،
که اوتیمک ایسته میور ، دوشونیور ، یایور . .
ایکی چوجوق : بری آتی ، بری یدی یاشنده
ساریشلر یایورلر ؛ اوزون اوزون ساچلری
دیره کده کی بر ایشنگ آیدینلنی آلتده
نخرددن کیرن یاله تیره شیور . . باشلری

بر برینه او قدر ده قاریشمش که کورنلر
برایکدن بولوط ایتمش ، دالنه لامش صاناجق !
کلسین کورسون بوطوروشی سوز چولده کزنلر
بو ایلیغیه وارمق ایچون کیجه کوندوز یاناجق . . .
بوسردهده کوا چانلادی ؛ ایچلرندن بویوکی
نکته رک « نینم ! » دیدی ؛ بوسرک سیرلادی
اوزوم اوزوم بوره کنی یاوروجفک ، کوچوکی
قارداشنگ ساچلری کوز یاشنه ایصلادی .
قورقه فاطمه ! برشی دکل ، کوک کورلیور ، آغلامه !
ساریل بکا ، اوشویورسک !

— ایشیق سوندی !

ضرر یوق !

بو قارانلق ده طانی . . .

— کوز کور میور . . .

— آغلامه !

— نینم شدی ایصلانه جق ، اوشویه جک . .

— نه وار ؟ یوق !

صیجاق اولور طوبراق آلتی . . دام کییدر ، صوچکمز ،
نینم شیمدی اویقوسنده

— نه نینمه ین بر اویقو ؟ !

— بن بيلم ! . . بايام اویله سویله مشدی ؛ بوچکمز
برخسته لک ، بر دردایمش . . . کوزل فاطمه . سن اویو !
یارین کیدر بهار زده اوشومشی صورارز . .
اولا زمی ؟ . .

— باق اورطه لئه آغاریور داوارلر

مهله شیور . . .

— دکلی ؟

— طور ، یارین کیدر باقارز ؛

اویویلم ، اوکی نینم کلیر بزی آزارلار . . .

•••

صبح اولدی . . کولومسیور بر کونشله چایرلر ؛
کوزل قوشلر اوتوشور ، اوجوشور ، اوینیور . .
یشلمش بوجه داغلر ، چیچکلنش بایرلر ،
اوزاقده کی بر یاماجده بر قاج سورواوتلیور . . .

چوبان چیمش بر قاییه ، دیل وریور قاوله ؛
بر یانته کیورمش دردلی کوزل یاشتی . .
چیف سوریور بر کویلوچک . . طورمه بابا ، چابالا ،
چابالامق بلکه کسریوقول عمرک یاشتی . . .

ایکی قارداش بر ایچجه جک کچی بولی کوددک ،
خیزی خیزی کیدیوردی مزارلغه « نینه من ،
ایصلانمشدر . اوشومشدر ، اوزله مشدر ، دیره رک ؛
یارب ، نه خوش ، چوجقلنگ هر یاغیخی ترمیز ؛

آرادیلر مزارلنی . . . لکن ایسته قلامش ،
اسکی ، یقیق ، قویتورده مزارلق ، نهازی ،
سانک یوتمش بوسوک یوردی کولکک یسه سالامش ،
اویوققلنگ دالنه لانان ، کورونمه ین ده کیزی . . .

نه چنارلر ، نه اوطاشلر ، نه دیشکین طوبراقلر ،
هپسینی ده کیجه لین سیل اوکارمش . کورتورمش . .
برلرنده قریق دالار ، قازمه قاریش یاپراقلر
بر قوتلی ، بر بویوک ال بشقیره سوپورمش . .

بو اوکوزلر نینمستک ، بوموطلوسز قالدینک ،
فلک دیمک یادرغاش مزارلنی آنلردن ،

ای قودورمش فیرطملر اولومته باشلاک ؛
نلر کچر بر آکلاتک بو سیزلایان جانلردن !

هونکوره و نکور آغسلادیلر ، برطاش کی قالدیلر ؛
یقیلدیلر بوجانا وار طوبراقلرد ، اورادن
کیزی برسس ایشدیلر ، براو کودی آلدیلر ؟
اونلردهده برشی دیدی فیرطملر یازادان !
•••

صوک قرار . . .

« حق یولنده جان ویرن احرازه دللردن مزار ،
مردعالیمته قبر و کفن بیگاهدر »
او ، کنج بر ملازم ایدی . فقط . باباسی بر بیکباشی

ایدی که تسالیه مرگ سنده ، وظیفه وطنیه سنی خون جیتله
اوده دیک ایچون ، والدیه سنک ، وفادارلرینک معیشتی ده ،
ایتام معاشنک کفایتلرینک سندن ، دوش تحمل و شفقتنه قاشدی .
ذاتاً اولی ده بولونیدی ایچون ، آرتق بویک آغیر کلن
بار معیشت ، کنج ، لازمی وقتندن اول اختیارلاشمادی .
وقفط یوکاندیکه تحملی آرتان برفضیلته ، والدیه سنک
وفادارلرینک سهارنده ، مدام بر اصرار الله دالنه لایان
رنک ماتم یقیستی کیدرمکه ، اوسوکی سهاره بر آرتنوه ،
بر آرت نور سرور سریه بیلکه چالیشوردی .
ظالم حیات ، ظالم استبداد ... کیمک ، یک ، بارغق ،
معنای عمومیه سیه کچینک ، یوقادار آرت بر ایراد الیه یدی
سکرت کچینک بونون حوایجی نمدارک و تأمین ایتک ، کوچ ...
چوق کوچ ایدی . سوکرا ، آتاق چیقمازدی ؛ خزینه نیک
منتظماً صرف ایتدیکی بوبانغ ، بر طاقم مرهنگ و متغلب
اداشنک حرص و افترا سیرینه قربان کیدردی . بو صورته ،
کنج ملازم ، شخصیتی ، بعضاً برقرارتخانه یه اولورمق ،
جیغاره ایچمک کی اگ عاجز شیلردن بیه قطعاً منع و محروم
ایتدیکی حالده دخی ، او زوالی یتیملری کولدورمه یور ؛
بالعکس ، اونک یوقادار سی و اساکینه ، یوقادار محروم
و فعال مانده قارش ، والدیه سنک ، نمدار کوزلرک حزن
و تألم تسمیلرله باقدینی ، اولادینک اوفعالیت و محرومیتنه
یوره کی تیره دیکنی حسن ایتدیکه ، ده زیاده خراب
اولیوردی .
و ، کیمجه اوقولرینی اویونایه جق درجه لده مؤثر و نافذ
برخراپی روحیه ده اوردی ؛ عسکرک سفاقتی ، تعلیم سزاک ...
بر عسکر ، بونون سنده برفضنک آغایوردی ؛ بو ، بویه
نه اولاجقدی ؛ ظهور ایدیکه بر حرب ، بومظلم دواتی
خفیه تاریخه آتایلیردی . نه یامالی یاری ، نه یامالی ایدی ؟
وقت وقت قیله ده بش اون آرقاداش حسب حال ایتدیکه ،
یوکنج ملازمک سسی ، کاه صبرق و حزن ، کاه عین و عجز ، کاه
آک یوکنکده طائر دی .
کیم بیایز ، بلکه اونک بوجوالیت عزم پروریدی ، خوشه
کیمه بچک قولاقره قادر واصل اولمش اولالی ایدی که ؛
اونی داما اوزانله ، ده اعزم شکن ، داما حیات خراش
برلر ، چوق اوزانله آتقی دوشونولدی .
آرتق او ، اضرومه کوندیریلوردی . امر ، کندینه
تبلیغ ایدلرکی ان ، مقدس بیلدیک بویوک بروطفه پرورلرکی .
کوزلری مده ایدمک بروضع عسکرانه بسالت آلاق
نما ایتش ؛ و یوان قبول امرده ، سیای غیورنده درش ،
آجینا قی بر اضطرار آلم اوجمیشدی ... اونک والدیه
وفادارلرینی اوردی . سفر ، بر حرب اولادیه ، اولنری
کیمسه به برقامازدی . اولنری برابر کورتورمک ایچون
طرز بوندن اضرومه قادر ، اولنری برابر کورتورمک ایچون ،
لازم اولان یاره ی .
اوکا اوفاق بر خراجره و برمداردی ؛ یونکسکر کچیک
بر عاتلری طریزوندن اضرومه کورتورمک ، ناصل ممکن
اولایلیردی ؟ اوستنک ، اولوکی سنک حیات عسکرانه سندن
اودمش ، فقط آلیتمش ، یدی آتاق حق ، و ایتام معاشاندن
اوسوزوالده سیه قاردارلرینک ده اون یدی آتاق متداخلی ؛
بونلردن ، هیچ اولازسه ایکی اوج آتاق بیلسه ... اوجرتی
خرجرا هک اوستنه ؛ اوج آتاق ده انضمام
ایدنجه ، یوکنکده قالاری صانکه فریاد ایدن کفه حساب
ایتهجک ، آرتق توزنه اوغراشیلاجق برشی قالا یه جقدی ...
ملازمک کوزلری بارلادی ؛ البته ، دیبوردی ، یدی ،
واون یدی آتقدن ایکی اوج آتاق بربرلر ... بوجریفلر
نه قادر فنا اولسلر ، یوقادار بدیهی برامکان سزلی ، یوقادار
بدیهی برحق قارشینده البته بر بارچه قیلری ، بر بارچه ،
انصاف و جیتلری وارد . بو آتقدلری قوراردقن سوکرا ،
یول یغیزی آرتق آتقنه سوبلرم .
اوزوله جکی بیلدیک و یونی ایستهمه دیک ایچون آتقنه
برشی سوبلهممیشدی . سفری تمام ایدمک قوه مادییه ی تأمین
ایدنجه سوبلهمک ، و یونانری و ترقی کی براییک ایدمک خیال کللری
ده اولادینک ، زوالی والدیه قیلری اولان بونورمق و سوبلرمک
ایچون کافی کله بیه جکد ...

اوکیجه ، بو ترتیب ایله سوبلرمک یاندی ؛ غالباً ، بر آرتدو راحت
اویوردی . صباحین ، اوقادار استحقاقه قارش ، یوقادار ضروری
بروضعینده ، اوج آتاق طلبنک ، قوماندانجه رد ایدله دیک
رو یاسینک نشوه متبسمیله اویاندی . البته ، ناصل رد ایدله بیلر .
دیبوردی . حقیقه اوقادار بیلر ، اوقادار نطق ، حتی مستحق
عاطفت بروضعیت ؛ مهم برحق و وجود اولاسیه یه . استماعی
و اوفاق آمیست . و اوفاق آتقنه ایدی ...

ای مایه ی وار
علی فخری

عالم اسلام

بهارا خان محترم نوجای

دین مژده کر جان فشام رواست
که این مژده آسایش جان ماست

هنگامیکه حادثه غیر منتظره وفات امیر کبیر (رحمة
الله علیه) و حرکات ناشایسته متعرضین مکتب ما را
بیک یأس فوق العاده کشیده بود که بعد ازین بعد
نقش ترقی را در آب و دیدار سعادت را بخواب حواله
می نمودیم مکتوبی از بخارا رسیده مژده ده جلوس
پادشاه جوان بخت امیر (سید عالم خان) کر دیده
ازین قرار بشارت میدهد که : ابتدای جلوس همایون
از طرف حضرت پادشاهی فرمان معدلت بنیان تمذیل
مالیات ، سربستی تجارت ، اصلاح امور عسکری ،
تعمیر و تکمیل مساجد و مکتب ، تأمین و تنظیم طرق
و شوارع ، تنزیل مهرانه ، رفع عادت مشنومه
تار ثوق ، استماع عرایض رعایا و روبرو ، تأمین جزای
مرتکبان ظلم پیش از وقت ، آزادی محبوسین
غیر مستحق را بعموم اهالی اعلان و هم دران روز
استادان معمار و نجار خاصه را به تعمیر یک مکتب
برک برای اطفال یتیم سیارش نمودند ، از قرار
مشهور عنقریب به اصلاح کمرک و حساب معلمین
مقتدر و اعزام قافله طلاب در ممالک متمسکه نیز
توجه شاهانه را مبذول خواهند داشت .

شکر خدا که آن چه طلب کردم از خدا
بر منتهای مطلب خود کامران شدم
جان های عزیز وطن پرستان بیکس فدای
نیات مقدسه این پادشاه عالیجاه باد که بفکر مداوای
جسم جریحه وطن افتاده ، سرهای محترم ملت
خواهان مایوس نثار قدمهای این امیر نکو تدبیر
کرد که خیال تأمین اسباب ترقی ملت از بافتاده نموده .
حیرانیم که بکدام زبان عرض تشکرات خود را
به آستان شرف آشیان این پادشاه اسلام دوست
وطن خواه که اولین احکام پادشاهی خود را برای
ترقی ملت صادر میازند تقدیم کرده ، ملت پرمرد
خود را بوجود این روح رفیق که بعد از انتظارهای
مدیده تازه بقلب هستی شان دمیده تنهیت و تبریک
نمایم .
ما حرکات وطن پرستانه این پادشاه رعیت نو

از خود را بهنگام ولیمهدی دیده درک نموده بودیم که
ذات هایونشان نکات ترقیات عالم را نقطه به نقطه
واقف و اسباب خرابی اسلام را و اسلامیان را که جهل
است کجا هو حق آکاهند .

میدانند که آنکه وطن ما را خراب کرده جهل
است ، آنکه حیثیت ما را بباد قفا داده جهل است
کما هو حق آکاهند .

میدانند که آنکه وطن ما را خراب کرده جهل است ،
آنکه شرف و سعادت نوروئی مارالکد کوب تجاوزات
اجانب ساخته ، حکما از اقتدار ، تخرار ما را از
اعتبار ، اصنافا از آسودگی محروم نموده ، جهل
ست که عزت و عظمت چندین ساله ما را به خاری
و سربستی مبدل کرده ، ملکمارا از آبادی ، ملتارا
از ترقی ، دینمارا از انتشار باز داشته ، جهل ست که
نفوذ کلمه توحید را از تمام کره ارض فروگاشته ، جهل
ست که کردن یک عالم موحد را بطنا اسیری بسته .

الحاصل پادشاه جدید ما بخوبی واقفند که هر آتش
بلا که بسر اسلامیان بارد اثر منحوس جهل بوده
رفع این مرض مهلک محال است الا بصورتیکه مانیز
چون اقوام متمسکه مکتب های منتظم و مکتب دیدگان
کامل داشته باشیم . بنابراین ما مقیمان دار الخلافه دو
عده اخیر مکتوب را که عبارت از جلب معلمین
و اعزام طلاب ست صمیمانه تصدیق کرده ، تکراراً
باستانشان تقدیم تشکرات و ملت خود را بوجود
اشرفشان تبریک ها نموده ، بایک صدای رسای عالم
کیرمی خروشیم که (زنده باد پادشاه وطن پرست
و پاینده باد امیر ترقی خواه) ازین بعد ما بخارا یان را نیز
واجب است که اوامر این پادشاه دین خواه را بکوش
اطاعت و فرمان برداری شنیده ، حرکات مقدسه وطن
پرستانه شان را تأیید نموده ، هر فکر عالی که درباره
تأمین اسباب سعادت مادارند بزوری از قوه بفعل
بیاریم تادوره حکومشان را که نیکو فرصتی و مساعد
زمانی ست دوره سعادت خود قراردادده خود و اولاد
خود را از مذلت های کونا کون در آیه متصورست
خلاصی بخشیم ، اگر خدا نخواسته این بار نیز سستی
کرده فرصتی را که از طرف الهی به ما رسیده ضایع
نمایم بعد ازین بملاک زوالی که اولین پایه اش برنخواستن
باشد خواهیم افتاد

بخارای عبدالرؤف

مصری قاردارلر

قاهره ده تشکلی ایدن عثمانی دولتماسی اعانه جیتی جزئی برمدنه
التش بیک غروشه بالغ اولمش و مبلغ مذکور عثمانی بانقه سی
واسطه سیه بورایه کوندلشدر . و اوارا ولسون حجت ملیه .

اعتذار

یونسخه ده کثرت نندرجان سیه بعضی اخوانه جواب و بریده مدیک
کی بعضی مقالات دخی تأخر ایتدی . انشاء برایکی ماه سوکرا
« حکمت » مجنی بیولته جکتندن بو کی تأخرانه میدان
قالایه جقدر .